

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytyűzsdékben.

Emlékezzünk Szent Imréről!

„Veni Sancte”-napján.

Irta: Dr. Vargha Damján.

Az egész ország keresztény ifjai lelkesen készülnek az idei évben Szent Imre ünnepének megünneplésére. Az ország összes iskoláiban megülik e szép napot, mennyivel inkább ki kell domborodnia ezen ünnepnek itt Székesfehérváron. Hiszen Szent Imre Székesfehérvár szülötte, itt élt hosszabb ideig ifju napjaiban, itt is halt meg, itt temették el az akkor még ifju Magyarország drága földjébe.

Nemes és megtisztult önérettel gondolhatunk mi székesfehérváriak Szent Imrere, az egész ország ifjainak égi Védő-szentjére. Kilencszáz évvel ezelőtt született Szent Imre és huszonnégy éves korában már égbe szállt tiszta lelke. Azon éveit élte e városban, melyeket a mai ifjuság is itt tölt le. E földről jutott az égbe, Székesfehérvár városának földje és pora nevelte őt, amint utána oly sok nagy férfit a magyarnak.

E gondolat adja kezünkbe a tollat.

Az idei év „Veni Sancte”-ja különösen ünnepi nagy nap a székesfehérvári tanuló-ifjuság előtt; kell, hogy e napon mélyen

kiemelkedjék épen a székesfehérvári ifjuság lelki szemei előtt a dicső Védőszent, Szent Imre gyönyörű alakja és képe.

Ma imádkozott az ifjuság, tanári kar és a szülőközönség: Istentől segítséget, áldást kért a megkezdett nagy munkára. Megható látvány az imádkozó magyar ifjai a mai időben: „Veni Sancte” zeng az ajak, ezt sóhajtja a szív, ezért eped a lélek. Ezen fenséges pillanatban fölöttünk lebeg Szent Imre szelleme, itt van közöttünk Szent Imre lelke.

Megérti-e e szózatot, felfogja-e e gondolatot Székesfehérvár ifjusága a maga nagyságában? Gondol-e, akar-e gondolni még azon lilomra, ibolyára, Szent Imre magyar hercegre, aki városunk szülötte, városunk gyermeke, aki városunk porával s levegőjével szivta szívébe-lelkébe azon hatalmas erényeket, melyek e szép haza ifjuságának örök időkre példaképévé, Védőszentjévé avatták!

Szent Imre képe a mostani kilencszáz éves jubileumi évben különös fényben ragyog le ránk, megjelenik főleg a magyar ifjuság lelki szemei előtt, felujul emlékeztében a történelem világánál és a nemes és tiszta ifju érület képzetében.

Szent Imre Székesfehérvár szülötte a

föld és az ég szá: „... város adta nekünk, e város adta az itt született testben, itt született léle itt született erényekben!

Szent Imrét ugyan a katolikus magyar szellem nevelte, a katolikus lelkesedés oktatta, melyeknek egyedül kell a mai iskolában is lennie. Ezen örök időkre érvényes eszmék, melyek a maguk rudementális, burkolt, homályos alakjukban már a pogányok iródmában is feltalálhatók: de amelyeket a katolikus anyaszentegyház isteni alapítója teljesen megtisztított: ezen eszmék, ezen szellem nevelje a mai ifjakat is örök időkre!

Szent István „Intelmei” ma épen olyan igazak, mint voltak kilencszáz évvel ezelőtt, mikor még csak a szent király lelkében éltek, mikor onnét Szent Imre lelkébe-szívébe szálltak, sugároztak. Azon erényekre kell a mai ifjunak is törekednie, melyeket az „Intelmek” ajánlanak.

Szent István királyt akart nevelni fiából: királyt az erényekben, királyt az ég részére! És Szent Imre király lett, bár nem édes e földön, de e hazában: lélekben. Szent Imrét királlyá tették szent atyjának „Intelmei.” A földi királyságot Szent Imre nem vehette által, Isten elszóltotta a m

Az apáca.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Irta: Barátosi Ferenc.

Fojtó volt a szag, a levegő tele ködpárakkal, köröttem betegek hörögtek, sóhajok törtek elő a szenvedők ziháló melléből.

Jobb kezem fölül egy száraz vénzsidó feküdt, pajeszes feje lábzan égett, ajkáról töredeze hangzott a beszéd, teste teljes egészében reszketett.

Ágya fölött a biletta azt mondta: „Elhanyagolt vérmérgezés.” Néha egy-egy furcsán hangzó imát mondott, ilyenkor fölemelte reszkető kezét, szétártta s egészen átszemlélve mormolta Jehováának szóló orthodox imáját.

Fanatikus szemét ekközben rá-ráfordította a falon függő Messiásra s annak szelid isteni arcát átható gunnyal mérgette végig.

S mégis imádkozott.

Bal kezem fölül bágyadt legényke feküdt, hosszú szőke haja beleszapzott pirral átfutott késkénv arcába, nagy szeme sajátos lábzan égett, percenként hörögve fel-felköhögött. Az orvosi ítélet szerint sorvasztó tüdőlobban szenvedett.

Ez is imádkozott. De nem a Jehovához, sem ahhoz a szelid megfeszítettéhez. Bibliáját szakszervezeti bélyegzővel ellátott könyv képezte, amit kőmives munkástársai hoztak be neki dugva, katekizmusát megszámozott szakaszokba foglalt rőpiratka alkotta, amit mohó kéjjel húzott elő vánkosa alól, hogy nekem, aki vitatkoztam vele, magyarázza az erufurtt programpontokat. Jó lehet agitátornak készült, érzékel nem birta, csak gunyolódott tehát, nevette a türelmet, a lemondást, a jöttévi szeretetet, általában a krisztusi

erényeket. Addig tüzeskedett, addig csaholt, míg foszlado tüdeje zuhogó köhögésbe nem fulladt.

S erre aztán az ablak melletti sorban fekvő csontszűs paraszt figyelmeztette: tisztes hangon, hogy: „Ne káromkodj!”

Szorgos kezektől puha fekvőhelyem fejem melletti szomszédja vastagnyaku falusi ember volt, afféle folyton politizáló, mindent tudó alföldi kispolgár típus. Most is újságot olvas... Mohó étvágygal, szinte kéjelgve falja a betűket, s a sorok végén elgondolkodik.

„Az olasz zárdák föltemei” különösen megragadják a figyelmét. Szomszédjait egyenként megszólítja s erre megkezdődik a terefe, vitatkozás, szitkozódás. Az alig suttogó kalvinista, kinek a torkán csak napokkal előbb hajóiták végre az operációt, a gondos ápolásnak tulajdonított visszatérő beszélő tehetségét is undorító módon jöttévi ellen próbálja felhasználni.

Suttogni kezd a falujáról, a falujának pajzairól és apácáiról. A körülötte levők természetesen elhiszik, egyesek hozzátesznek, mások ismét elvesznek s lassanként megszületik a mende-monda, ami eljut az ügyeletes apáca füléhez is.

Szólj igazat, betörök a fejed! Kajdy bátyánk próbálta volna csak a zsidó korházban a rabbiakat vagy a protestáns korházban a praedikátorokat rágalmazni, bizony nem a legválasztékosabb kifejezések közt tették volna ki a piszkos szájunak tönk szélén álló szűrt. Az apáca mosolyog, szelid hangon inti a tudatlan rágalmazót: Kajdy bácsi nem lázítson, hisz nem tudja, mit beszél! Több sem kell a hálátlan képzelődőnek, olyan szitkokban tör ki, sörte érezte magát a nem tudja mit beszél kifejezésen, hogy az apáca kénytelen a tereből kimenekülni.

S az tovább hörög, arca elkékül, míg nem egy utolsó kitörésnél elnémul s csak szabályta-

lan lélegzése mutatja, hogy még él, órái azonban meg vannak számlálva.

Ilyen környezetben él az előbb említett fiatal apáca. Arca a gyermeki ártatlanság, a gyermeki báj ideális megtestesítője. Tiszta, nagy szemét szűzies szeméremmel süti le a betegségtől még állatiasabban sóvárgó férfi szem elől, egy-egy trágár megjegyzés — ami a korházban a védelem apácáival szemben mindennapi — nem hozza ki türelmes sodrából.

Az a sor rémregényből vett idézés a goromba lelkületű beteg népség, közösen megégyezve durva idegeinek mulattatására fejére olvas, nem ragadja hasonló viselkedésre, gyorsan pirulva felel, s azután kötözi, keni azt a büztől párolgó emberi testet, amely csak az imént meggyanusította, vérig megbántotta.

Haj, azonban odabent azok a kis cellák tudnak ám mesélni gyenge lelkierű szűzkről, akik szenvednek, akik zokognak bűnös embertársaik miatt.

Melinda nővér, így hívják a gyermek apácát, ma éjszaka is ügyeletes. A terem közepén levő asztalnál ül, miközben a beteg fel-fel-sóhajtanak, az egyik jajsztót hallott, a másik álmából fölbeszél, a harmadik utolsó legborzasztóbb küzdelmét vivja. A levegő kezd fullasztó lenni; a testvér feláll s ablakot nyit.

Alig ül vissza kemény asztalához; odaát a sarokvendéglőben megszólalnak a hegedűk; síró a hangjuk, kínzó a szavuk, beszédes a melódiájuk, az életről beszélnek...

A testi és lelki munkától agyongyórtott ifju leány néz, mereven néz, szemében könnyek jelennek meg, de csak egy perc; hirtelen letérli s gondolkodva néz a semmisségre.

Tisztelesség leány volt. Ott nőtt fel az erdei virágokkal körülvett Erényházikónál, ott, ahol

Mai lapunk 4 oldal.

— **Az öreg honvédeknek.** Udvardy János csákbérenyi intéző három doboz szivarvéget küldött be apunk szerkesztőségéhez azzal a kérelemmel, hogy azt az öreg honvédeknek juttassuk. Átadtuk Kovács Alajos v. biz. tag urnak, aki évek óta kedves teherként viseli az öreg honvédekről való illetlen gondoskodást.

— **Biszkop.** Az „Otthon” kávéházban rendezesített mozgófényképek műsora ezentul minden hétfőn változik. Az e heti szenzációs műsorból különösen kiemelendők a következő számok: 1. August boszuja. (Humoros.) 2. Hű kutya. (Gyönyörű új fölvetel.) 3. Egy regruta betanítása. (Kacagató.) 4. Iskolás fiúk. (Igen mulató.) 5. Cica reggelije. (Humoros.) 6. A gyermekrablók. (Rendkívül érdekes.) 7. Fialat gyujtogatók. (Szenzációs.) 8. Vendetta. (Olasz vérboszu, Cine Mintye Világhírű attrakció.) 9. Ékszerlovajok. (Erdekfesztő jelenetekkel.) *Tripdukert, vagy az élő virágok.* (Japán mese, szines.) Szabad bemenet. Mély tisztelettel Fekete Géza, Otthon kávé.

— **Jég.** Vasárnap délután nyugat felől sötét fellegek tornyosultak. A fellegek tornyosulását erős záporosd követte. Söt. a város külső területén, ugyszintén a határban hatalmas jégesóval jött a zápor. A Szárazréten és a közelben levő Feketehegyi dűlőkön vágatott át a jégesó. A szőlőket leszűretele, a baromfiakat agyonverte.

— **Tolvajok.** Kóó Sipos Péter, Csik Sándor és Szahin Sándor kiskunmajsai lakosok folyó hó 2-án behatoltak Lajos Franciska szabadbattyáni lakos házába s onét egy aranygyűrűt 14 k. értékben emeltek. Ugyane tisztas társaság garázdálkodott a mult hó 28-án Szabadbattyán községben. Kovács István, Radics Antal és Felfeld kézi bőröndjéből 10—10 koronát emeltek. A tolvajokat feljelentették a bíróságnál.

— **Szerencsétlenség.** Végzetes szerencsétlenség érte e hó 3-án László József nagygyerkő-tai lakost. Dinnyét szállított s e közben lovat valamitől megjedve megbokrosodtak s elragadták a kocsi. László József lebukott a kocsirol, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a nehéz jármű kerekei a gyomrán mentek keresztül. Hazaszállították s orvosi kezelés alá vették, de állapota annyira súlyos, hogy életben maradásához alig van remény.

— **Büntügyi főtárgyalások.** A székesfehérvári kir. törvényszéknél 1907 évi szeptember hóban megtartandó büntügyi főtárgyalások: 3-án Susánszky József s t. sért. bünt. Rác József felmenőn elk. s. t. sért. v. Nyikos János gond. ok. s. t. sért. véts. 4-én: Székely Viktor sajtórendőri véts. Kovács János lopás büntette. Pindur Kálmán és 2 tsa lopás bünt. 7-én: Koska József és 2 tsa s. t. sért. bünt. Doleschalek Károly lopás és sikk. b. 10-én: Jahn István hatóság ell. erőszak. Katona János és 1 tsa nyilv. rágalm. v. Müller István és 1 tsa erőszak n. k. 11-én: Geszler Katalin lopás bünt. Otáh János és 1 tsa lopás bünt. Pásztor János és 1 tsa lopás bünt. 14-én: Huszár János erőszakos nemí köz. b. Krausz Lajos s. testi sért. bünt. Spiller Adólf erőszakos nemí köz. b. 17-én: Kajdi Sándor és 5 tsa magánosok ell. erősz. b. Oszoli Jánosné felmenőn elk. k. t. sért. v. Sándor Elek lopás bünt. 18-án: Barbarek Ilona és tsa lopás bünt. Zsarnóczai Dezső lopás bünt. Lizi János lopás bünt. özv. Fekete Józsefné lopás bünt. 21-én Rökus Nagy József és 5 tsa hat. ell. erősz. Tanórki József lopás bünt. 24-én: Simon Imre sikkasztás bünt. Ahel Ferenc gond. okozott s. t. sért. véts. B. Tóth József hat. ell. erőszak bünt. 25-én: Köllner Jenő vétkes bukás véts. Gers Tóbiás és 4 tsa magánosok ell. erőszak. 28-án: Berger Béla család bukás bünt.

— **Felelbbviteli tárgyalások.** Szeptember 12-én: Varga József és tsa közcsend ell. kihágás. Özv. Gerőfi Gyuláné becs. sért. véts. Kecskeméji István és neje ingó vagyon rong. Wohl Zsigmond és tsa becs. sért. véts. Richl József és neje ingatlan rong. Özv. Görös Józsefné becs. sért. véts. Tamaskó Gyuláné rágalm. véts. Jhász János közcs. ell. kih. stb. véts. Virág Jánosné és tsa becs. sért. véts. Mádl Erzsébet becs. sért. véts. Szeptember 19-én: Id. Lajos Jánosné hamis tanuzásra csáb. Weisz Mórné rágalm. véts. Osváth Gábor könnyű testi sértés véts. Löwinger József jogtalan elcsajjítás véts. Turzó Julianna könnyű testi sért. véts. Weisz László becs. sért. véts. Szvitacs József sikkasztás véts. Suplicz Péterné rágalm. véts. Tóth István s neje súlyos testi sért. véts. Duha János és neje becs. sért. véts. Szeptember 20-án: Horai István becs. sért. véts. Gyurkovits Imre és tsa közbiztonság ell. kih. Gazdag István és tsa lopás véts. Ifj. Jakab Ferenc becs. sért. véts. Klein Ferenc becs. sért. véts. Kovács István k. t. sért. véts. Nagy József és tsa lopás véts. Tóth Istvánné jogtalan elulajd. véts. Takács Józsefné és tsa jogtalan elcsajjít. véts. Nagy Lajos és tsa könnyű testi sért. véts.

— **Angol és olasz nyelvből** leckéket adni óhaját október hónaptól kezdve **Mrs. Annie Lee-Bevan.** Jelentkezni lehet a szerkesztőségénél.

— **Bucsún,** Lisztár József, Molnár Sándorné, Lisztár János és Zalka István a mohai Szabóféle korcsnában folyó hó 1-én összevaztek, majd összevazekedtek. Eközben Lisztár Józsefnek egy hatalmas vasszög akadt a kezébe s azzal Zalka Józsefet homlokon ütötte. Zalkát előntötte a vér s lakására kellett szállítani. A verekedő kedvnek a csendőrök vetettek véget.

Szerkesztői üzenetek.

M—a. Végtelemül sajnáljuk, hogy a jelzett alkalommal fúradozásunk és kitarásunk eredményre nem vezetett. Talán a jegyző nem lett készen az iratokkal? További lépéseket csak írásbeli értesítés alapján tehetünk. Egy rövid értesítést leadtunk. Megkapta?

ZENEISKOLA.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők és az érdeklődők szives tudomására hozni, hogy folyó évi szeptember hó 1-én Tavirada-utca 21. sz. a. (saját ház)

ZENEISKOLÁT

nyitok. Zeneiskolámban úgy kezdők, mint haladók felvétetnek egyelőre: hegedű, mély hegedű, gordonka és cimbalom tanfolyamra.

A tanítás mindenként 2-szer és 3-szor történik, mikor is minden növendék az általa választott hangszernek gyakorlati és a megfelelő elméleti oktatásában részesül. A növendékek tanítása minden tanszakon csoportonként történik. Egy-egy csoportban legfeljebb 4 növendék van, mely csoport egyenlő tehetségű és készülttségű növendékekből lesz összeállítva.

Az órárend akként lesz beosztva, hogy a városban levő összes tanintézetek növendékei a Zeneiskolát akadálytalanul látogathassák.

A tanítványok felvételét folyó évi augusztus hó 28-tól naponta d. u. 3—5-ig eszközölöm.

Tandij. Bármelyik hangszerre évi (10 óra) 40, illetve 60 korona, mely összeg félvenként, t. i. szeptember és február hó 1-én előre fizetendő, de havi részletekben is fizethető előre. Az oktatás a m. kir. orsságos Zeneakadémia tananyaga szerint történik.

Felnöttek részére külön esti tanfolyam!

Magánórak külön megegyezés szerint!

Miönn ezen új vállalkozásommal a m. t. közönség elé lépek, kérem ahhoz jóindulatu támogatásukat és bizalmukat, melyet közel másfél évtizedes helybeli működésem alatt élvezni szerencsés voltam.

Székesfehérvár, 1907. augusztus hó.

Maradtam, kiváló tisztelettel

JÁMBOR ZSIGMOND

zenetanár.

Balás Mihály hagyatékához tartozó 2600 négyszögöl terület szőlő jó karban emeletes villával, mely az emeleten 3 szoba és fürdőszobából áll, földszinten pedig 2 szoba, éléskamrával, egy nagy pince előpincével és vasgerendával továbbá egy melléképülethöl mely áll istállóból fészerral, nyári konyha és éléskamrából és több ezer üveg 15—20 éves palack fajborok, ugyszintén különféle nagyságu hordók; valamint különféle vendéglői berendezés, nagykeretű olaj-festmények, azonfelül különféle házi felszerelés stb. stb. 1907. évi szeptember hó 8-án d. u. 2 órától és 9-én reggel 8 órától folytatólagosan a székesfehérvári pestis-pince 29. sz. a. önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az örökösök.

HEIN MARTON műhangszer-készítő

Székesfehérvár, Kossuth-utca 2. szám.

Ajánlja saját készítményű hangszereit és dusan felszerelt raktárát, u. m.:

Iskolai hegedűk . . . 6—8—10 kor. feljebb
Harmonikák . . . 3—5—10 " "
Fuvolák . . . 2—4—8 " "
Gramophonok . . . 50—70 " "

Hat évi jótállás! **Cimbalmok:** Hat évi jótállás!
Pedál nélkül . . . . . 60 kor. feljebb
Pedállal (salon cimbalom) 120 " "

Zongorák:

Mignon . . . . . 600 kor. feljebb
Pianion . . . . . 540 " "
Harmoniumok . . . . . 140 " "

Hangszerek részlettízítésre is kaphatók. — Mindenemül hangszer javítások szakszérién és felkijelmeretesen eszközöletnek. — Régi hangszerek megvételnek és becsere-tietnek. — Az összes hangszerek alkatrészei kaphatók.